

MULTIPELE SCLEROSE (MS)

Inleiding

Multipele Sclerose (MS) is een ziekte van de hersenen en het ruggenmerg, die vooral bij jong volwassenen voorkomt. In de eerste jaren komen de verschijnselen vaak in aanvallen, ook wel 'Schub' of 'relapse' genoemd, die geheel of gedeeltelijk herstellen. Als de ziekte langer bestaat, merken de meeste patiënten dat de aanvallen minder vaak komen of wegblijven, maar dat een geleidelijke toename van verschijnselen ontstaat zonder herstel. Hoe dit zich ontwikkelt, is niet te voorspellen.

Hoewel er steeds meer behandelmogelijkheden komen, is MS niet te genezen. Toch is de levensverwachting vrijwel gelijk aan die van personen zonder MS.

Symptomen

MS is een ziekte die bij iedere patiënt anders verloopt. Niet alle verschijnselen komen bij elke patiënt voor. Veel voorkomende verschijnselen zijn:

- Wazig zien, dubbelzien;
- Spierzwakte, stijve spieren, waardoor bijvoorbeeld problemen ontstaan met lopen;
- Tintelingen, doof gevoel;
- Evenwichtsstoornissen;
- Verminderde controle over de besturing van de ledematen;
- Problemen met het plassen en de ontlasting;
- Problemen op seksueel gebied;
- Vermoeidheid;
- Geheugenproblemen.

Naast de verschijnselen zelf, maakt het onvoorspelbare beloop het leven met MS voor veel patiënten extra lastig.

Oorzaak

Verschijnselen van MS ontstaan door beschadiging van de isolatielaag (myeline) van zenuwen, waardoor zenuwimpulsen niet worden doorgeleid. Welke verschijnselen ontstaan, hangt af van welke zenuwverbinding is aangedaan. Vaak kan het lichaam de schade repareren en herstellen de verschijnselen. Op den duur raken zenuwcellen zelf beschadigd. Dat is niet goed te repareren met als gevolg dat de klachten blijven.

De beschadiging van het myeline is het gevolg van ongecontroleerde activiteit van ontstekingscellen. Waarom dit gebeurt, is onbekend.

Vaststellen ziekte

Er is niet één test die de diagnose kan stellen. De arts bespreekt met u de klachten en voert, wanneer nodig, een lichamelijk onderzoek uit. In het algemeen is een MRI-scan van de hersenen en/of ruggenmerg het meest geschikt. Soms is ook een lumbaalpunctie (ruggenprik) nuttig. Vaak vindt bloedonderzoek plaats, om andere ziekten uit te sluiten. Het is niet ongevoerd dat, ondanks deze onderzoeken, niet direct zekerheid over de ziekte is te geven. Soms is het nodig de verschijnselen langere tijd te volgen voor de diagnose vaststaat.

Behandelingen

Er is geen behandeling die MS kan genezen, maar er is wel een aantal zinvolle behandelingen beschikbaar. De neuroloog en MS-verpleegkundige kunnen patiënten hierover informeren, adviseren en begeleiden.

Bij het optreden van een MS-aanval ('Schub') kan een korte kuur met steroïden, prednison, het herstel versnellen. Afhankelijk van de klachten kan ook het natuurlijke herstel worden afgewacht.

Bij patiënten die regelmatig MS-aanvallen hebben of hiervoor risico lopen, kunnen medicijnen de kans op nieuwe aanvallen enigszins verlagen; interferon-beta (Avonex, Betaferon of Rebif) of glatirameer-acetaat (Copaxone). Deze medicijnen hebben bijwerkingen. De arts bekijkt met u van welke medicijnen de voordelen groter zijn dan de nadelen. Bij onvoldoende resultaat kan voor krachtiger middelen worden gekozen; natalizumab (Tysabri) en mitoxantron. Helaas is er bij deze middelen kans op ernstigere bijwerkingen. Ook hier is een individuele afweging steeds nodig.

Voor veel verschijnselen van MS, zoals spierstijfheid, problemen met het plassen of vermoeidheid zijn ook gerichte behandel mogelijkheden. Dit kan met medicijnen, maar bijvoorbeeld ook met oefeningen via de fysiotherapeut. Voor een deel van de patiënten is begeleiding door een team deskundigen nuttig. Dit team kan bestaan uit een neuroloog, revalidatiearts, MS-verpleegkundige, fysiotherapeut, ergotherapeut, logopediste, maatschappelijk werker en psycholoog.

Meer informatie vindt u op onderstaande websites.

www.msnederland.nl

www.nationaalmsfonds.nl

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Neurologie.

- Franciscus Gasthuis

Op werkdagen tussen 8.00 tot 12.30 uur en 13.30 – 16.30 uur, via telefoonnummer 010 - 461 6166.

- Franciscus Vlietland

Op werkdagen van 8.00 tot 17.00 uur, via telefoonnummer 010 – 893 0000. Vraag naar de polikliniek Neurologie.

Deze folder is tot stand gekomen mede dankzij:

